

Thánh Ca Nguyễn Duy

Điệp Khúc Của Tình Yêu...

Trên thập giá trước giờ phút hấp hối, Chúa Giêsu ngược mắt lên trời và thưa với Chúa Cha: “Lạy Cha, con xin phó thác linh hồn con trong tay Cha”. Đây không phải là một câu nói đau đớn của sự chết và hết, mà là một khởi điểm bắt đầu cho một sự sống. Ra đi là khởi điểm cho ngày trở về. Vâng, Chúa Giêsu phó thác vào tay Chúa Cha để chuẩn bị bước vào sự sống mới sau khi hoàn tất công việc Cha trao phó, Con phó thác Con trong Cha, Con sẽ về bên Cha như lúc Cha sinh ra Con.

Và lời nói cuối cùng của cuộc sống trần thế, Chúa Con thưa với Cha: “Mọi sự đã hoàn tất”. Hoàn tất ở Con đây không phải là xong việc, cũng không phải là để trả nợ, cũng không phải là sự chết... Nhưng là hoàn tất một sứ vụ yêu thương mà Cha đã trao phó.

Theo quan điểm thần học của Thánh Gioan, lúc Chúa Con trút hơi thở cuối cùng, cũng là lúc Chúa Con Phục Sinh đồng thời Chúa Thánh Thần hiện xuống và Giáo hội được khai sinh từ đấy và bắt đầu sự sống mới, sự sống của Chúa Thánh Thần.

Suy tư những điều này, để có thể nói, mối tương quan giữa Ba Ngôi Thiên Chúa là mối tương quan của sự sống, mối tương quan tình yêu và mối tương quan cứu độ. Như thế Giáo hội đã được khai sinh từ mối tương quan tình yêu này. Từ đây, Giáo hội không sống riêng lẻ mà lớn lên và trưởng thành trong dòng chảy của

sự liên đới của các mối tương quan giữa Thiên Chúa và nhân loại. Vì thế, tất cả các bài Thánh thi, Thánh vịnh, Thánh ca của Giáo hội là những lời kinh tạ ơn đều bắt nguồn và được đặt trên nền tảng của các mối tương quan này.

Thánh ca của nhạc sĩ linh mục Nguyễn Duy cũng không nằm ngoài quy luật ấy, nên mỗi lời ca, mỗi bài Thánh ca của nhạc sĩ luôn luôn là một lời kinh tạ ơn. Tạ ơn Thiên Chúa và biết ơn nhân loại. Đồng thời đưa nhân loại vào mối tương quan mẫu nhiệm Ba Ngôi và nối kết mối tương quan giữa nhân loại.

Thật vậy, mỗi tác phẩm Thánh ca của nhạc sĩ đã vượt lên trên phong cách ngôn ngữ văn chương nghệ thuật để thể hiện được cái đẹp tuyệt đối của Thiên Chúa. Nếu như một tác phẩm âm nhạc thông thường, quan điểm và nghệ thuật sống của tác giả được biểu lộ qua phong cách sáng tác, lối sáng tạo và nghệ thuật chọn lựa ngôn từ đều nhằm đạt tới một trình độ nghệ thuật thuần túy và nhằm đạt được một vị trí trong xã hội, cũng như để đạt được một tình cảm nào đó trong lòng kháng thánh giả. Thì ngược lại, phong cách Thánh ca, nhạc sĩ đã mang trong mình tâm tư tình cảm của Giáo hội nói riêng và của nhân loại nói chung. Vì thế, lời ca tạ ơn Thiên Chúa trong Thánh ca của nhạc sĩ, không phải chỉ một mình cá nhân nhạc sĩ mà có cả Giáo hội, cả nhân loại cùng tạ ơn.

Có thể nói, nhạc sĩ có một phong cách sáng tác Thánh ca rất riêng để đi sâu vào lòng người bằng những cảm nhận sâu sắc về cuộc sống, về tình yêu đối với Thiên Chúa và vẻ đẹp tuyệt đối của Thiên Chúa càng được khẳng định trong lòng Giáo hội cũng như trong lòng các tín hữu qua các đặc tính Chân – Thiện – Mỹ. Điều đó cũng nói lên được quan điểm và nghệ thuật sống của tác giả được biểu lộ qua phong

cách sáng tác, lối sáng tạo và sở trường nghệ thuật của nhạc sĩ không ngoài mục đích nào khác là nhằm đạt tới trình độ nghệ thuật yêu Thiên Chúa và yêu nhân loại. Do vậy, mỗi bài Thánh ca của nhạc sĩ không cầu kỳ kiểu cách mà rất đơn giản từ lời ca cho đến giai điệu. Đơn giản ở đây không có nghĩa là khuôn sáo trống rỗng nhưng vừa thoả mãn những lề luật của Giáo hội, vừa làm nên một tác phẩm nghệ thuật, vừa có nội dung ngữ nghĩa, vừa mang bản sắc dân tộc của người Việt Nam lại vừa có giá trị phụng vụ nữa.

Một đặc điểm quan trọng và giá trị hơn nữa, trong Thánh ca của nhạc sĩ luôn luôn gắn liền với Thánh kinh và Thánh Thể. Không ai có thể phủ nhận Thánh kinh và Thánh Thể là nguồn lương thực nuôi dưỡng đời sống tâm linh của Giáo hội. Vì thế, nhạc sĩ đã không tách rời Thánh kinh và Thánh Thể ra khỏi Thánh ca của mình mà nhạc sĩ làm cho thi vị hơn bởi ngôn ngữ và giai điệu, vẽ lên một bức tranh sinh động muôn màu muôn vẻ của cuộc sống nhân loại, bằng chất liệu chính từ Thánh kinh, tìm nguồn cảm hứng từ Thánh kinh và sáng tác theo sự soi sáng, hướng dẫn của Chúa Thánh Thần. Trong Thánh ca của nhạc sĩ Chúa Thánh Thần luôn luôn có một chỗ đứng quan trọng mà người hát Thánh ca của nhạc sĩ không thể không cảm nhận được điều đó.

Từ những bài ca nhập lễ, đáp ca, dâng lễ, hiệp lễ, kết lễ và những bài hát về tận hiến.. luôn luôn là lời tạ ơn Thiên Chúa. Dù rằng “màu sắc” mỗi bài Thánh ca là khác nhau khi thì hùng tráng mạnh mẽ, khi thì khắc khoải lắng sâu, Khi chiến thắng, khi dường như chìm sâu trong tội lỗi... nhưng tất cả đều mang hình ảnh của một người con được Thiên Chúa yêu thương và đó là lý do để tạ ơn. Hơn thế, Thiên Chúa trong Thánh ca của nhạc sĩ là một Thiên Chúa luôn luôn ở trên cả sự cao cả

của con người và ở tận sâu thẳm trong sự sâu thẳm của lòng người để yêu thương.

Vì thế, Thánh ca của nhạc sĩ linh mục Nguyễn Duy đã sống mãi theo thời gian, có sức lôi cuốn và có tác dụng biến đổi tâm hồn ít nhất là cho cá nhân tôi. Thiên Chúa đột nhập vào tâm hồn tôi bằng những bước chân lặng lẽ, trong sự khôn ngoan vô cùng của Ngài, Thiên Chúa xuống tận thâm sâu nhất của bản tính nhân loại. Nhưng đôi khi những bước chân của tôi và nhịp sống trong cuộc đời tôi ồn ào hơn, hấp dẫn hơn làm cho những bước chân lặng lẽ ấy của Thiên Chúa đã trở nên nhàm chán trong tâm hồn tôi. Cũng thế, trong cuộc sống con người dù vui tươi đến đâu, lạc quan đến đâu, tôi không thể không có những ngày chán chường mệt mỏi, những ngày ấy cũng thể là những ngày tang tóc, cũng có thể là những ngày phải xa gia đình, xa quê hương, cũng có thể là những ngày không tìm được nguồn an ủi bởi người thân bạn bè, cũng có thể là những ngày không tìm được nơi nương tựa, lạc lõng giữa dòng đời...

Dòng nhạc của Nguyễn Duy đã ít nhiều nuôi lớn khôn tôi và giúp tôi trưởng thành hơn về tình yêu Thiên Chúa và tha nhân. Giúp tôi tìm lại chính mình trong mối tương quan với tha nhân khiến tôi phải sống yêu thương, phải phục vụ quên mình, phải liên đới và có trách nhiệm với nhau, cùng nhau tiến về miền Đất Hứa là Cung Lòng Thiên Chúa Cha.

Suy tư dòng nhạc Nguyễn Duy, tôi trở về với nội tâm để tìm thấy chính tôi, ra đi phục vụ tôi tìm thấy tha nhân, nơi tha nhân tôi hoàn thiện con người của tôi hơn. Tôi phục vụ tha nhân nhưng tha nhân cũng chính là người thầy dạy tôi bao điều trong cuộc sống, dạy tôi làm người, làm con Thiên Chúa. Nơi tha nhân tôi học được bài

học yêu thương phục vụ như thế nào, dù rằng những bài học ấy đôi khi khiến tôi phải trả giá bằng sự hy sinh, bằng nước mắt, bằng cả cuộc đời của tôi...

Hơn bao giờ hết, giúp tôi trở về với căn nhà nội tâm để tôi nhìn lại tôi. Căn nhà này đã từng sưởi hong tâm hồn tôi, đã rất nhanh và rất nhạy giúp tôi nhận ra những yếu hèn và giúp tôi đứng dậy sau bao lần vấp ngã. Và cung chính nơi đây bao lần tôi đã ra đi vì sự lôi cuốn của cuộc sống, vì những đam mê trần thế, cũng có thể là sau những ngày tháng ra đi phục vụ tôi quên lối về.

Trở về với nội tâm để sửa chữa, để tu chỉnh lại, trang hoàn lại như lúc ban đầu trong ngày tôi lãnh bí tích rửa tội. Nội tâm là căn nhà kín đáo nhất mà Thiên Chúa đã ban tặng cho tôi, nơi đó tôi đã cất giữ biết bao kỷ niệm vui buồn của kiếp người, kỷ niệm nào cũng đẹp và cũng đáng trân trọng.

Cuối cùng, tôi trở về với Thiên Chúa, trở về để ca ngợi và tạ ơn, vì Người đã tác tạo nên tôi, Người đã cho tôi hình hài, Người đã chặn dất hồn tôi, yêu thương tôi, để tôi hiện hữu và gửi tôi vào đời, cho tôi sống trong dòng chảy của nhân loại. Nơi trần thế, tôi đã cảm nghiệm được thân phận làm người của tôi, cảm nếm được vị ngọt của hạnh phúc, xót xa của đau khổ, cũng chính nơi đây tôi đã thực hiện được những điều tôi mong muốn: công danh, sự nghiệp, của cải, tình yêu... Cuối cùng, tôi tạ ơn Thiên Chúa vì cho tôi được làm con Ngài, chắc chắn nơi cung lòng của Ngài tôi có một vị trí thật quan trọng.

Xin cảm ơn Linh mục Nguyễn Duy đã có những bài Thánh ca đượm sắc tâm

tình. Vâng, chính những bài Thánh ca đó đã có một phần hướng dẫn đời sống tâm linh của tôi đến bến bờ bình yên trong yêu thương và tha thứ, đã giúp tôi trưởng thành trong đời sống Đức Tin và biết tín thác trong tình yêu tuyệt đối của Thiên Chúa.

Văn Duy Tùng